

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก จำนวนทั้งหมด 39 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนครูทั้งหมด 1,696 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 13 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนครู ทั้งหมด 313 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่ายจากการสุ่มเขตพื้นที่ การศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่างจากเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 13 โรงเรียน และทำการสุ่มครูทุกคนของ 13 โรงเรียนนี้ จากจำนวนครูทั้งหมด 313 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นเอง ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้คะแนนแต่ละข้อแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายกิจกรรม และการวัดผลและประเมินผล จำนวน 44 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้า

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม และกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการศึกษารั้งนี้

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามขอบเขตของการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

3.1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

3.3 การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายกิจกรรม

3.4 การวัดผลและประเมินผล

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และ ภาษาที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถามและครอบคลุมเรื่องที่ต้องการจะศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยเลือกพิจารณาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญดังรายนามดังต่อไปนี้

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณวุฒิ จารุสาธิต อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2 รองศาสตราจารย์เกษม สหายทิพย์ อาจารย์ประจำวิชา สาขาวิจัยและวัดผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

5.3 นางมินตรา เกตุวรรณ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงข้อคำถามแล้วนั้นไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แต่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกับกลุ่มที่ศึกษา นั่นก็คือครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) ได้ค่าประมาณความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

7. นำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาซึ่งพบว่าจากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 313 ชุด ได้รับกลับคืนมา 279 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.14 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เพื่อจัดหมวดหมู่ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จากโปรแกรมสำเร็จรูป

3. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

3.1 การกำหนดน้ำหนักคะแนนสภาพการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงานมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงานปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงานน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงานน้อยที่สุด

3.2 นำผลของคะแนนทั้งหมดมารวบรวม เพื่อนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำมาแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 116)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ได้ดำเนินงานในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ได้ดำเนินงานในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ได้ดำเนินงานในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ได้ดำเนินงานในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ได้ดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยการรวบรวมข้อคิดเห็น จัดหมวดหมู่ เรียงเรียง แจกแจงความถี่ (Frequency)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ใช้ศึกษาข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ดังนี้

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient)